

Lamentable

"Amb el seu comportament, polítics i periodistes diuen implícitament als ciutadans que encara avui, l'any 1995, la invulnerabilitat del rei és una regla necessària per a la democràcia. És una forma de dir que, en contra del que afirmen els uns i els altres omplint-se la boca, la democràcia espanyola no és madura ni està consolidada."

Espanya s'ha tornat a convulsar els darrers dies amb una escandalosa "notícia" (una més, i en van...) de primera pàgina: Javier de la Rosa i Mario Conde —diuen les "informacions" periodístiques— fan xantatge al rei per aconseguir aturar els processos judicials oberts en contra seua. Si és veritat, es tracta d'un fet molt transcendent i de conseqüències imprevisibles. I es podria suposar que abans de publicar una cosa com aquesta, un diari o uns periodistes han de tenir-ne proves documentals irrefutables. Però han passat ja molts dies des del primer titular, i aquestes no han aparegut. Primera constatació: el tema naix viciat d'arrel. Tothom parla sobre proves circumstancials, no sobre fets contrastats.

Aquest "defecte de forma", però, no impedeix de traure una conclusió clara al voltant de tot el que s'ha dit i s'ha fet aquests dies. Crida molt l'atenció la immediata i histèrica reacció de la pràctica totalitat de la classe política i periodística en defensa del rei. De sobte, tothom ha semblat saber amb certesa absoluta que el rei no té res a amagar. Resulta paradoxal: els mateixos diaris i periodistes que parlen taxativament de "xantatge" per referir-se a l'actuació de Javier de la Rosa, obliden que quan hi ha un xantatge és perquè la víctima té alguna cosa a amagar. Aquells polítics i periodistes que acusen De la Rosa de xantatgista s'haurien de fer en bona lògica una pregunta immediata: què amaga, doncs, el rei?

Ningú, en canvi, s'ha fet aquesta pregunta i encara menys ha intentat respondre-la. Per què? perquè buscar respostes a aquesta mena de preguntes és un tabú, encara avui, a l'estat espanyol. Vint anys després de la mort del dictador i disset després de l'aprovació de la Constitució la figura del monarca continua sent un ítem informatiu condicionat. En algun moment donat de la transició es va acordar que "del rei, només les coses bones". Segurament perquè es va identificar molt íntimament la figura del rei amb la instauració de la democràcia, i la continuïtat de la monarquia amb la continuïtat de la democràcia. Una cosa anava per l'altra.

Aquell pacte tàcit ha continuat intoccat fins avui. Aquests últims dies hem pogut comprovar-ho de forma molt més crua que mai. Amb el seu comportament, polítics i periodistes diuen implícitament als ciutadans que encara avui, l'any 1995, la invulnerabilitat del rei és una regla necessària per a la de-

mocràcia. És una forma de dir que, en contra del que afirmen els uns i els altres omplint-se la boca, la democràcia espanyola no és madura ni està consolidada. Potser és veritat. Però si ho és, és lamentable.